

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TARNAVA MICA

INSERATE

conform regulamen. de a-
plicare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 250 Lei
Pe 6 luni . . . 150 Lei
Pentru străinătate 750 Lei**Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă**

Biruința Bisericii

Chinuitoarea nesiguranță a ordinii sociale, care va urma după sângeroasa înclăștare, se așterne cu aceeași legitimă îngrijorare și pe plan spiritual. Ce soartă rezervă viitorul Creștinismului și Bisericii după această fază a istoriei de agitată și dramatică rostogolire? Necedincioșii și scepticii prezic, pe același ton învechit, prăbușirea iminentă și definitivă a credinței. Exponenții științelor și politicii legănați de pura rațiune, alternează între teamă și nădejde, rămânând perplecși în fața necunoscutului. Numai adevăratul creștin, descătusat de vremelnice, se înalță în zările luminoase ale suprafirescului, sporindu-și din făgăduința infailibilă a lui Hristos și din istoria de glorie și isbândă bimilenară, credința și certitudinea nesdruncinată în biruința Bisericii.

Și într'adevăr, dacă e dogmă de credință cărmuirea lumii și Istoriei de înțelepciunea divină, concludem logic că, natura și misiunea supranaturală a Bisericii reclamă, ca Providența să intervină nemijlocit și eficace în avantajul ei, oferându-ne prin aceasta nădejdea în isbânda ei de totdeauna.

Cumplitele frământări și lupte, deslănțuirea furtunei vijelioase a urei, perfidiei și răutății, împotriva credinței și Instituției divine, nu trebuie să ne sperie. Ele au fost din început prevestite de Biruitorul lumii ca prilej de verificare a divinității originii și misiunii ei. Vă trimit — zise Domnul apostolilor — ca pe oi în mijlocul lupilor (Mt. 10, 16). Dacă prigonirile sunt fapt împlinit, nu mai puțin biruința este asigurată de Isus. Indrăzniți că eu am biruit lumea. Nici porțile iadului nu vor învinge Biserica mea. Căci cu voi sunt până la sfârșitul veacurilor (Mt. X. XVI; Lc. XXI; Ioan XV, XVI). Iată temeiul credinței învingerii binelui asupra răului, nădejde cuprinsă în promisiunea de asistență a Domnului și în cuvintele cari rămân în veac.

Destinul, așadar, al Bisericii, este identic cu al Intemeietorului. Lui e unită în calea purificatoare a pătimirii ca și în strălucirea învierii. Loviturile dușmănoase uneori par a o doborî, când deodată întrezărim imnul triumfal al victoriei. Asemenea bărcii isbită de valuri și furtună, se îndreaptă spre veșnicie; se clatină dar nu se cufundă, căci cel Nevăzut veghiază și o ocrotește.

De altă parte biruințele Bisericii, la fel cu împotrivirile și pătimirile ei, rămân tipărite cu litere de strălucire în Istoria veacurilor creștine. Puterea celui Preainalt ce o străjuiește dealungul vremii a îndreptat totul spre triumful ei. Istoria, reflecta cu dreptate Leo XIII, e mărturie nedesmințită despre existența Proniei, care în ciuda împotrivirii omenești conlucra la progresul Bisericii. Istoria proclamă într'adevăr luminos că Pon-

tificatul roman a înfruntat biruitor toate asalturile rafinate, în vremece dușmanii desamăgiți în planurile lor nimicoitoare și-au pregătit singuri inevitabila prăbușire.

Atât lumea morală, cât și cea socială, ar trebui să se înfrățiască și coopereze armonice la înfăptuirea planului divin de sălășluire a împărăției lui Dumnezeu între oameni și națiuni, prin aplicarea practică a eternelor imperative evanghelice. Priveliștea, însă, la care asistăm încremeniți, este tragică. Există conflict permanent între planul divin și voința umană, între lumină și întunec, virtute și fărădelege, drept și nedreptate. Desacord ce se verifică mai întâiu în conștiințe, se exteriorizează apoi și extinde în istoria internă și externă a Bisericii, înfăptuitoarea împărăției mântuitoare.

Impotriva credinței conjură sistematic de douăzeci de veacuri forța brută și inteligența, puterea materiei și spiritului, cruzimea lui Nero și perfidia lui Iulian Apostatul. E adevărat, că dușmanii se schimbă fie că se numesc iudaism, păgânism, eresie, schismă, falsă politică și știință, ignoranță și minciună, orgoliu și destrău, comunism și neopăgânism. Ținta-i însă finală este aceeași, împiedecarea propășirii Bisericii, tradarea și distrugerea ei.

Incerări și -svârcoliri zădarnice și neputincioase, terminate totdeauna cu răsunătoare și umilitoare insuccese. În sbuciumul veacurilor Biserica rămâne stâncă de granit nemișcată, stăpâna evenimentelor, combătută, dar neînvingă. Spusele profetului prevestitoare de biruință au valoare peste veacuri: „Pentru ce se sbuciumă popoarele și fac planuri deșarte? Împărății pământului și căpeteniile lor țin împreună sfaturi viclene pentru a scutura jugul Domnului. Însă Domnul cel ce locuiește în ceriuri râde și-i bate joc de ei. Apoi intru a sa mânia, le grăiește și cu urgia sa îi îngrozește. Cu toiag de fier îi va zdrobi ca pe vasele olarului” (Ps. II, 1-9).

Decretul Providenței este de a stăpâni prin Biserică cu sceptrul iubirei și toiagul dreptății. Cu blândețe și iubire față de cei smeriți, docili și supuși. Iar când neamuri orgolioase scutură jugul suveranității divine, atunci stăpânește cu ne cruțetore dreptate, cu tărie ce frânge cedrii Libanului, lovind capetele superbe, coborând de pe tronul efemer al măririi pe cei ce i-se împotrivesc. Și aceasta în clipa în care se cred mai puternici. Istoricul obiectiv nu găsește altă explicație a acestei rezistențe invincibile a Bisericii decât în făgăduința și asistența tainică dumnezeiască.

Pentru creștinii adevărați ce asistă la o nouă cotitură a Istoriei de radicale prefaceri, nouă biruința din trecut a Bisericii e garanția celei

viitoare și prilej de înseninare. În inbolburarea morală și socială, învălmășeala ideilor și violenței, Biserica va suferi mult în acțiunea sa de cucerire spirituală, dar nu va putea fi împiedecată să străbată calea nemuritoarelor destine. Se vor putea repeta noi îndrăznețe ofensive, se va înlanțui aici colo și elimina din viața popoarelor, se vor putea eventual crea alți zei și nouă brutalitate păgână, se va tăia poate un ram din misticul stejar, dar altele vor crește, iar pedeapsa dreptății divine va provoca din nou minunea înfrângerii îngâmfaților prigonitori. Iară soarta de totdeauna a dușmanilor Bisericii!

Să evităm însă o condamnabilă rătăcire. Triumful ei nu este al armelor ucigătoare. Ea nu râvnește vremelnice măririi, moartea popoarelor, cuceriri de bogății și teritorii, nici prăbușirea fortărețelor. Ca supremă învățătoare a adevărului și justiției, birue prin înrolarea de noi închinători ai Crucii și prin instăpânirea vieții creștine în întreg organismul social. Isbânda ei, are aceasta neasemuită caracteristică, că se întoarce în folosul dușmanilor înfrânți.

Clipele ce le străbatem sunt solemne și covârșitoare. În atmosferă sesizăm ceva tainic. Se pare că vom fi spectatorii unor răsturnări ce vor schimba din nou orientarea spiritelor și popoarelor. În ciocnirea înspăimântătoare alarmelor ucigătoare, în cazanul ideilor și deslănțuirea furioasă a patimelor, întrezărim o nouă lume, cu nădejdiile, primejdiile și necunoscutele ei. Se vor modifica concepțiile de viață și instituțiile politice și sociale. Se va transforma probabil radical harta geografică. Numai Biserica va rămânea aceeași, cu prospețimea și tinerețea ei, cu morala sa rodnică, aducătoare de lumină, viață și dumnezeiești binecuvântări.

Dacă noua rânduială va fi o epocă de sănătoasă civilizație, Biserica se va găsi la datorie. De altfel în aberațiile intelectuale și întunecul ce a cuprins mințile cu privire la cele mai elementare norme de justiție și caritate, mințile echilibrate se îndreaptă de pe acum spre Roma eternă a lui Petru, spre farul ce luminează orizontul inteligenței și inimii, spre unica catedră ce poate rosti cuvântul adevărului.

Când din ruinele măcelului se va zidi o nouă ordine, doctrina Bisericii nu va trebui să fie nesocotită; căci o nouă orânduire intelectuală și socială necreștină, va rămânea ordine fictivă, aparentă, adică o nouă disordine. Biserica, dacă i-se va cere, va face după zilele tragice ceea ce a făcut în trecut. Va fi maică iubitoare, rostind cu autoritate pentru toți, fără deosebire, un cuvânt de dreptate și caritate, uitând pe prigonitori, imblânzând pe învingători, dăruiind nădejde celor învinși. Va reporta o nouă și răsunătoare biruință.

Septimiu Todoranu

„Mein Kampf“ despre Catholicism. Este folositor, cred, să se cunoască ce gândesc anumiți oameni laici, indiferenți din punct de vedere moral, dar cu rol mare în viața popoarelor lor, despre Catholicism și multiplele lui probleme. Mai jos, cititorul va putea cumpăni un fragment din „Mein Kampf“ celebra carte a lui Adolf Hitler, pe care îl redau, dintr-o deosebită grijă de exactitate, în traducerea model a d-lui N. Țane, ed. „Școala Poporului“ (București 1941).

Rândurile ce urmează fac parte dintr'un capitol mai extins din „Mein Kampf“, și anume din capitolul în care Adolf Hitler cere să se deschidă porțile așezămintelor de instrucție superioară ale statului tuturor supușilor bine înzestrați, oricare ar fi originea lor socială, iar funcțiunile de mare răspundere, dar și de onoare să fie încredințate celor, mai bune cape, indiferent de clasa socială careia aparțin și din care s'au ridicat.

„In această privință — zice actualul Cancelar — Biserica catolică poate sluji de exemplu și de model. Celibatul preoților ei o silește, pentru că nu-și poate recruta clerul din propriile lui rânduri, să-l recruteze continuu din masa poporului. Mulți nu cunosc însemnătatea celibatului în această privință. Lui trebuie să i-se atribuie vigoarea de necrezut cu care e înzestrată această instituție atât de veche. Căci, recrutând fără întrerupere uriașa armată a demnitarilor ei eclesiastici, din ultimele straturi ale poporului, Biserica nu menține numai legătură de instinct cu atmosfera sentimentelor populare; ea își asigură deasemenea vigoarea și energia care se vor găsi de-apururi în această măsură în masa poporului. De aici vine uimitoarea tinerețe a acestui organism gigantic, suplețea lui intelectuală și voința-i de oțel“.

Două mici observații marginale.

1. Avem aici părerea unui om im-

parțial despre celibat și importanța lui în viața bisericii catolice. Protestantismul și o fracțiune a bisericii ortodoxe acuză Catholicismul pe tema celibatului. În presa bisericii unite încă a fost, anii trecuți, o polemică vie cu acelaș subiect (Păr. Septimiu Popa, — Dr. S. Chișiu).

2. Cancelarul german pomenește de „vigoarea de necrezut“ a Bisericii catolice, de „uriașa armată a demnitarilor ei“ și consideră Catholicismul „un organism gigantic cu voință de oțel“ Evident, o ciocnire cu această instituție ar fi destul de costisitoare pentru oricine. (Traian Cosma).

Feluri de a cumineca

— Reflexii la o întâmpinare¹⁾ —

Peste modestul nostru articol de câteva rânduri, în cari, alături de obișnuitul fel al credincioșilor de a se cumineca, am mai pominit încă patru, a venit un articol-iureș, semnat de M. Postelnicu, în Nr. 18 a. c., al „Unirii“, care însă, între împrejurările de azi de fapt ...nu ajută la nimic.

Cu toată această păruială „meșterită“, noi vom încerca înc'odată să vedem, mai putem face vre-o brumă de lumină din „hara-babură“?

1. Că cele 5—10 lingurițe la cuminecare, prevăzute de cutare ministru al sănătății pentru prevenirea bolilor, „nu ajută la nimic“, o fi și asta adevărată atunci, când d. M. Postelnicu va arăta că 1=5=10.

2. Introducerea linguriței în paharul cu apă după fiecare cuminecare, „nu o aflăm de bună“, spune D-sa, răzimat pe argumentul proverbial: „Na-ți-o frântă, că ți-am dres-o“. Or, lingurița afundată în apă și ștearsă, este mai simpatică pentru cel ce urmează a se împărtăși iar dacă D-sa va examina apa din

¹⁾ Din lipsa de spațiu, contrareflexiile cu cari s'ar închide această discuție vor veni numai în numărul viitor. (N. R.).

pahar la microscop, din punct de vedere „seminței de boală“ va constata că ceea ce caută, dacă vrea, găsește, însă într'un infim-tezimal de neînsemnat procent, a cărui vizență pentru linguriță și credincios, este egală cu un zero cât paharul cu apă văzut la microscop. „Cum stăm (însă) cu pietatea față de Sf. Euharistie“, care ar ajunge eventual în paharul cu apă? — Apoi așa, că apa aceea în care preotul a afundat lingurița, o va deșerta în locul unde a deșertat și apa în care s'ar spălat purificatorul.

3. Lingurița-tip, cu ajutorul căreia credinciosul se cuminecă fără s'o atingă, „e bună“, dar „numai pentru seminariile teologice și mănăstiri“. Lingurița-tip, sau e bună pe toată linia sau e rea. Dar nu, că e și bună și rea, după cum D-sa vrea, care mai zice: „Aș vrea să văd, cine poate învăța mulțimile să se cuminece în felul acesta?“ — Poftescă d. M. Postelnicu într'o parohie cu 1400 suflete, din vic. Făgăraș, și va vedea pe „baba Palaghia“ cu încă vre-o 40 ca ea și pe „moș Tănase“ cu alții ca el, ca și tinerii și elevii de școală cum s'au deprins de bine să se cuminece cu lingurița-tip. Astfel că orice preot, dacă vrea, la întâmpinarea în șoaptă: „Părinte, eu mă cumineca mai des, dar după „baba Palaghia“, mai bine amân“, (e vorba de cuminecarea cu lingurița normală), zic, orice preot, se poate folosi cu plenitudine de soluția linguriței-tip, care e și mai expeditivă.

4. Cuminecarea cu particulele insortate în Sf. Potir și introduse cu mâna în gura credinciosului, „e practică, dar numai în familia restrânsă“. Ori parohia de 50 de familii a subsemnatului, este exact „familia restrânsă“ a D-sale. Ceeace nu înseamnă că în parohiile mari, nu se poate aplica. Deoarece preotul când intră în Paresimi, începe mărturisirile și cuminecările, după un criteriu oarecare, nelăsându-se pe ultima săptămână. Și dacă mai are și dispenza de a liturghisi și în zilele aliturgice, — ba pot avea loc și 2—3 liturghii deodată, sau una după alta în aceeași zi și

FOIȚA „UNIRII“

Pocăință

Când sunetul profund-metalic al clopotului, care semnală ora zece ante-meridiană, se pierdu vibrând ușor în vuetul și trepidația marelui oraș de provincie, părintele Aurel surâse blajin, ridicând privirea senină spre tinăra femeie, care strângea între degetele înmănușate o minusculă carte de rugăciuni.

— Pe omul bun și credincios — vorbi domol părintele Aurel — Dumnezeu îl păzește de rele.

— Știu, părinte. Durere însă, soțul meu n'a fost credincios de loo.

— Căile Domnului nu pot fi pătrunse de minte omenească. Credința e un mare „har“. Talantul n'a fost dăruit muritorilor în măsură egală.

Unii au primit mult, alții mai puțin. În aceeași măsură li se va cere să dea seama la timpul său. Datoria omului este să lupte mereu și să le suporte toate cu resemnare. Și-apoi, să nu uităm, d-nă, că harul nu vine dormind. De câte ori nu i se dă omului prilej de pocăință și îndreptare, dar el, luat de valul și trepidația lumii putrede, trece înainte, nepăsător și rece. Adevărat că, harul poate să lucreze direct și spontan. Dumnezeu e mare. Astfel de cazuri însă sunt rare. Lumea s'a ticăloșit și nu suntem vrednici de minuni. Să nădăjduim însă, că Dumnezeu îi va dăruia și soțului d-tale acest har al credinții.

Tânăra femeie oftă.

— În tot cazul, vă rog, părinte, să-l pomeniți mereu la sfintele slujbe și să mai serviți pentru el câteva liturghii. Sunt împlinite șase săptămâni de când n'am mai primit dela el nici o veste. Tot ce știu — din informații primite dela alții — este că a luat și el parte la luptele recente din Crimeia. Incolo, nimic. Pentru pomeniri și sfintele liturghii am să vă plătesc. De-ocamdată anticipez cinci sute lei, pentru săracii Sfinției tale.

— Da, bine zici, pentru săracii mei — se înduioșă părintele Aurel, ascunzând hârția cu grijă în cutele vesmântului călugăresc. — Îți mulțumesc în numele lor și îți doresc ca Isus și Preacurata Fecioară să-ți împlinească toate dorințele bune și curate. Și acum — zâmbi cu bunătate — te las. Sărăriile mei mă așteaptă. Dumnezeu să te binecuvinteze!

Tânăra femeie își sbici cu degetele înmănușate pleoapele umezite și o luă cu pas ușor spre casă. După câteva minute se opri în fața unei porți cu grilaj de fier și intră.

— Doriți să vă servesc ceaiul, coniață? — întrebă servitoarea, întimpinându-și stăpâna în prag.

— Nu, Mario, poate mai târziu. Când voi avea nevoie de ceva, am să sun.

Retrasă în camera ei, stăpâna casei așeză cărticica de rugăciuni pe o meschioară de abanos, își scoase mânușile și, apropiindu-se de geamul deschis, rămase cu privirea suspendată în gol.

În desmierdarea caldă a soarelui primăvăratic, dinspre parcul bine îngrijit porneau adieri îmbătătoare de parfum. Oprindu-se din

zborul lor sprintar, două rândunele se scaldau o clipă în bazinele unei fântănițe arteziene, așezată în mijlocul unui grup de mimoze, împrejmuit cu arbuști, apoi se pierdeau iarăși în falfăiri de aripi sglobii, printre lilieci ce-și scuturau din belșug florile invoalte, pe cărările prunduite. Fluturi cu aripi poleite și gândaci cu car pacea fosforescentă mișunau prin aer, ademniți de nectarul florilor multicolore. Viața pulsa, în clocot de sevă.

De câteori n'a contemplat stăpâna casei, în dimineți pline de soare, acest tablou fermecător. Acum însă, gândul ei învăluit în tristeță rătăcea aiurea. Durerea ce-i ținea în cătușat sufletul, nu-i dădea răgaz să se bucure și ea de viață...

Tatăl ei, inginerul Andrei Opreanu, director la o fabrică de cherestea, muri în urma unui accident, când ea era elevă în clasa a patra la un liceu comercial. Datorită neglijenței unui mecanic chefliu, un cazan cu vapori făcu explozie, tocmai în momentul când directorul, făcând prin fabrică inspecția obișnuită, trecu pe lângă cazan. Mecanicul scăpă ca prin minune, dar directorul și doi muncitori au fost ruși în bucăți. După doi ani își pierdu și mama, care să stinse încet într'un sanator. Rămasă orfană, adolescența ei s'a depănat într'o continuă tristeță. Rudele, la cari își petrecea vacanțele, o considerau ca pe o streină, speculând în fel și chip bruma de avere ce-i rămăsese moștenire dela părinți. Ba o dușmăneau chiar, pentru frumusețea și inteligența ei. De, aveau și rudele ei fete, cari rămăneau în umbră, fiind mai puțin înzestrate de darurile naturii. În anul când își

cu 2-3 potire și cu preoți — apoi pot tot cumineca.

La observarea că acest fel de a cumineca „fiind pânea sfârmicioasă, e împreunat cu primejdia profanării celor sfinte“, răspundem: dacă tăiem părțile, la proscomodie, din coaja prescurii cu un cuțit ascuțit, nu vom avea sfârmituri și primejdie de profanare.

5. Încrâștând aceste feluri de a cumineca, n'am contrazis și nici nu contrazicem deloc felul de a cumineca cu lingurița obișnuită.

6. Dacă totuși le-am înșirat, apoi declar că am făcut acest lucru din singurul motiv de a remarca strădania elitei preoților noștri, întru a oferi fiilor lor sufletești, cât mai agreabile feluri de a se cumineca. Strădanie, care numai îmbucura ne poate. Nu înțeleg însă, de ce operațiile, respective soluțiile duhovnicești, reușite exemplar în clinicile noastre spirituale (seminariile teologice și mănăstiri), n'ar fi utile și în cura animarum, în butul oricărei „gogorițe a unor ipersensibili“, sau pe lângă ori câți „prești bolnav de delicați“.

7. Părerea noastră că și credincioșii au dreptul să se pronunțe asupra unui fel de a cumineca, din cele înșirate, e clasificată de „foarte greșită“, pentru că și unul și altul se pronunță azi într'o chestiune, mâne în-alta, „nimeni nu mai ascultă“. Dar care ar fi alt procedeu de afirmare pentru elita parohială, al cărei cuvânt uneori e mai cu aplomb decât al preoșimii? Când auzim pe câte unul, sau pe mai mulți credincioși, expunând câte o părere cu argumente întemeiate, de ex.: „Vlădica dela Blaj, de ce n'a vorbit de 19 Martie la radio?“ Sau „în locul linguriței de cafea de ce nu ai și D-ta Părinte o linguriță cum am văzut la Copăcel?“ Sau „de ce nu ne mai cumineci cu mâna?“ Sau în ipoteză fie zis „de ce teologia blăjană, să fie mai pe jos ca alta?“ „de ce atâtea inadvertențe?“ noi asemenea pronunțări le vom băga în seamă bine știind, că astfel se cimentează legătura, ca și

puterea de nezdruncinat între turmă și păstor, în temelii careia apoi să se poată frământa cu triumf cauza Bisericii și a Neamului, prevenind orice surprize. Bunăoară, dacă după apelul-tip al mirenilor bucureșteni privitor la cazul din 19 Martie a. c., cu alte prilejuri, s'ar contura apeluri iscălite de elita fiecărei parohii, fi-r'ar acestea cu folos?

Aceasta e bruma de lumină desprinsă din „harababura“, pe care, de va vrea d. M. Postelnicu s'o vadă, — bine. De nu, noi nu-l putem sili.

Pr. Octavian Fulicea

România — continuarea firească a vieții rurale romane. Academia Italiei și-a ținut zilele trecute ședința de închidere a sesiunii și de decernare a premiilor regale în *Campidoglio*, fiind de față însuși Regele-Împărat Victor Emanuel. Cu acel prilej prof. *Alfredo Schiaffini*, membru al Academiei Italiene, a ținut o conferință despre „Latinitate și italianitate în Peninsula Balcanică“.

Ilustrul conferențiar, răzimat pe solide temelii științifice, a arătat că Românii au putut rezista dealungul veacurilor tuturor puhoaielor varvare și dușmane numai mulțumită calităților spirituale superioare, moștenite dela străbunii lor, Romanii. Trecând în revistă stările din statele vecine României, a reliefat împrejurarea că, pe când, bunăoară, ideea de stat a fost împrumutată de acestea dela alte popoare (de ex. ungurescul király se trage din slavonescul kralj), la Români s'au păstrat cuvintele „dominus“ și „imperator“ cu noțiunile lor vechi, romane, dovedindu-se și printr'asta continuitatea neîntreruptă a organizației de stat romane. Care realitate se vedește și mai limpede, dacă se examinează primele organizații de stat ale Românilor la bază cu „judices“ și „homines boni“, — principii de viață po-

litică, socială și de drept romane, păstrate și trecute, pe calea limbii, din generație în generație, până azi. Incheierea la care a ajuns academicianul italian, după cum reține „Gazeta Transilvaniei“ (9. VI. 42), e aceasta:

„România este o continuare firească și naturală a vieții sociale rurale romane. Această viață romană a avut permanente legături cu Ragusa și cu Dalmația, iar mai târziu cu expansiunile genoveze și venețiene de pe litoralul Mării Negre. În Dacia nu a fost și nici nu poate fi vorba de un cataclism etnic. Elementul romanic a rezistat din Carpați și până în Pind tuturor invaziilor barbare, slave și turanice“.

Știri mărunte

Concertul Corului Armatei la Blaj. În ziua de Miercuri, 15 Iulie c. va sosi, precum ni se spune, în orașul nostru, caravana „Corului Armatei“, care va da în aceeași seară un concert în folosul Armatei. Acest concert face parte din al doilea turneu de propagandă, pe care l-a organizat Secția Propagandei din Marele Stat Major. „Corul Armatei“, înființat abia din 1 Iunie 1941, cuprinde cele mai alese elemente vocale din țară, însumând un ansamblu de 60 persoane. Această formație, prin ținuta înaltă a execuției unui impunător repertoriu coral străin și românesc, și-a atras elogiioase aprecieri din partea criticii de specialitate, care i-a consacrat în mod strălucit și definitiv valoarea artistică. Deasemeni din punct de vedere al propagandei naționale, a stârnit însușite manifestări de solidaritate românească pretutindeni dealungul orașelor străbătute, cu ocazia primului turneu dintre 14 Octombrie și 5 Noembrie 1941. În concertul din seara de 15 Iulie se vor executa lucrări de: Beethoven, Verdi, Dima, Porumbescu, I. Vidu, Victor Vasilescu, Timotei Popovici, Bohociu, Sabin Dragoi, I. Baston, Popescu-Runcu și Em. Elenescu.

Prada de războiu dela Sebastopol. Întregind comunicatul militar dela 3 Iulie c., înaltul comandament al forțelor armate germane dă și amănuntele ce urmează: În decursul luptelor, care

lună bacalaureatul, conveni întâmplător cu tânărul avocat Liviu Gregorian, care, în scurtă vreme, îi ceru mâna. Ea acceptă. Liviu era frumos, cuminte și bun. Pe lângă aceste calități, mai era și bogat. Avea însă un cusur: Chestiunile de ordin religios le considera eșite din modă. Dela Paris, unde fusese educat, s'a reîntors nu numai cu diploma de doctor în drept, dar și cu o doză de ateism. Ea îi făcea adeseori mustări. El însă îi reteza net orice încercare de al converti.

— Lasă, dragă Eliz', pe mine zadarnic ai încerca să mă convingi. Astfel de „povești“ sunt potrivite numai pentru amuzarea copiilor. Eu nu mai sunt copil și nici naiv. De doică nu mai am nevoie. Știu să merg și pe picioarele mele. Ai camera ta, unde poți să dispui după bunul plac. N'ai decât să tapisezi toți pereții cu icoane și crucifixuri. În biroul meu însă te rog să lași toate lucrurile așa cum sunt. Aici nu e locul pentru sfinți cu priviri melancolice. În jurul meu vreau să văd veselie. Dela biserică nu te opresc. E dreptul tău. Prin faptul că ești soția mea, nu înțeleg să-ți iau libertatea. Ar însemna să fiu un neghiob. Pe mine însă lasă-mă te rog, în apele mele. Mai curând sau mai târziu, te vei convinge singură, că ceea ce faci astăzi, în „bigotismul“ tău bolnavicios, nu este altceva decât un joc naiv și copilăresc. Țin să-ți reîmprespetez însă în memorie un lucru, despre a cărui adevăr ai putut de altminteri să te convingi: Te iubesc din adâncul ființei mele, neasemănat mai mult de cum îți inchipui că ar putea să te iubească ființa care există numai în inchipuirea ta bolnavă și careia umea îi zice „Dumnezeu“.

Abstrăgând dela chestiunile de credință, avocatul Gregorian era bun. În viața publică nu și-a manifestat nicicând ateismul. Lăsa pe toată lumea în pace și să creadă fiecare cum vrea. Darnic, loial și prevenitor de felul lui, era simpatizat în cercuri largi. Și, dacă pe lângă aceste calități, ar fi fost și credincios, Eliz' s'ar fi simțit pe deplin fericită. Nepăsarea lui însă, față de cele de ordin sufletesc, îi pricinuia multe clipe de amărăciune. Ea s'a rugat însă mereu lui Dumnezeu, cu stăruință și lacrimi, culegând mângăieri din sfaturile și îndemnul părintelui Aurel, un preot cu adevărat după „Inima lui Isus“, care își petrecea întreg timpul liber colindând pe la săracii și neputincioșii cartierului, cărora le împărțea toți banii ce-i primea pentru slujbe și pe cari îi colecta dela credincioșii cu dare de mână.

După doi ani de căsnicie, Liviu Gregorian, sublocotenent în rezervă, fu concentrat și trimis pe front. Într'un timp, soțul ei îi scria mereu. Nu trecea săptămână fără să primească dela el ceva veste. Judecând din aceste scrisori, era tot cel vechiu, vesel și nepăsător. O sfătuia să fie cuminte și să nu plângă, fiindcă lacrimile o fac pe femeie „urită“, iar el vrea să o găsească, la reîntoarcere acasă, frumoasă și voinică. De șasă săptămâni însă nu mai primise dela el nici o veste. Știa, din informații primite dela alții, că a luat și el parte la luptele recente din Crimeea, dar încolo, nimic. E mort? a căzut prizonier? sau zace greu rănit în vre-un spital? Enigmă! Ceva a trebuit să se întâmple, căci dacă ar fi în viață și deplin sănătos, i-ar

fi scris fără 'ndoială. La scrisorile, și chiar telegramele adresate unității careia aparținea sublocotenentul Gregorian, n'a primit nici un răspuns. Această nesiguranță o chinuia uneori până la exasperare. Ea nu avea pe nimeni cu cine să stea de vorbă și cui să-și destăinuiească neliniștea și amarul ce-i mistuia sufletul zi de zi, ceas cu ceas. Era orfană frați și surori nu avea, iar părinții lui Liviu erau departe de orașul în care își depăna ea zilele posomorite. Să se fi destăinuit rudelor? La ce bun. Acestea s'ar fi bucurat poate de suferința ei. Zi după zi depăna în veșnicie și ea aștepta mereu, cu înfrigurare, vestea că soțul ei drag e mort. Prea ar fi grea această încercare, nu numai pentru ea, dar și pentru ființa micuță, a cărei svăcniri le simțea în sânul ei de „mamă“. Pe stradă nu eșia decât dimineața, când trebuia să facă drumul spre bisericuța călugărilor asumpționiști. Dar și cu ocazia acestei unice plimbări zilnice, întâlnea pe stradă destule mame și soții indoliate. Restul zilei îl petrecea acasă, în tovarășia gândurilor stropite cu lacrimi...

— Coniță!... — zâmbi servitoarea din prag, fluturând în mână un plic de culoarea cerului senin — factorul mi-a dat chiar acum scrisoarea asta. E dela conașu.

Din prima aruncătură de ochi, Eliz' cunoșcu scrisul frumos și ordonat al soțului ei. Inima îi svăcni cu putere. — În sfârșit!

— Da, Mario, e dela conașu; dar lasă-mă te rog singură.

Desfăcu plicul cu degetele tremurătoare de emoție și, scoțând din el hârtia de aceeași culoare, începu să soarbă cu privirea lacomă

s'au desfășurat de la 7 Iunie până la 4 Iulie, cu o violență neobișnuită, au fost făcuți 97.000 prizonieri, printre care generalul Novikov, locțiitorul comandantului unei armate, iar 465 de tunuri, 26 tankuri, 824 mitraliere, 758 aruncătoare de grenade, 86 tunuri antitank și 69 tunuri antiaeriene au fost capturate și nimicite. Pierderile sângeroase ale inamicului sunt uriașe și trebuie să fie socotite la 30.000—40.000 de oameni. Un număr de 3597 de cazemate și instalații fortificate de tot felul, printre care cele două fortificații „Maxim Gorki 1 și 2”, socotite ca cele mai moderne și cele mai puternice, fiecare cu câte patru tunuri de câte 305 mm., au fost cucerite, iar circa 137.000 de mine au fost desgroate.

Locale. Dumineca viitoare, a opta după Rusali, va predica în catedrală p. Filip Pop, profesor, rectorul internatului Școlii Normale de Băeți.

— Săptămâna aceasta au avut loc *exercițiile spirituale* ale preoților din asociația „Sf. Nichita al Remesianei”. Conducător al acestor sfinte deprinderi duhovnicești a fost Cuv. Sa p. Dr. Dumitru Lucaciu, ieromonah minorit, rectorul seminarului monahal franciscan din Liuzi-Călugăra.

Comemorare emoționantă. Joi, 25 Iunie c., învățătorii din Bihor și-au comemorat, în *Beiuș*, cei 16 (șasesprezece) colegi căzuți pe câmpul de onoare în cel dintâi an al războiului reintregirii hotărârilor Patriei române. Cu acest prilej s'au slujit *parastase* la cele două catedrale române, pontificând, în soboare de preoți, cei doi înalți ierarhi: Valeriu Traian Frențiu și Nic. Popoviciu, în fața unui public ales și numeros. La *ședința comemorativă* din sala teatrului s'au rostit o seamă de cuvântări ocazionale foarte mișcătoare (au vorbit dd. Iosif Dornea, Alex. Pop, Constantin Anastasiu, Gh. Bota, D. Mărgineanu). A urmat *ședința profesională*, în cadrele căreia s'a făcut alegerea *comitetului* Asoc. județene a învățătorilor din Bihor, cu d. Petrilă din Tinca, drept președinte, Iosif Dornea vicepreședinte; Gh. Hinsu, vicepreșed.; d. Mercian, secretar, și Coșuț, casier. După aceasta s'a încheiat atât serbarea comemorativă, cât și adunarea profesională. (gh).

Serbarea de încheiere de an școlar, a extrașcolariilor din Sibiu. Luni, 29 Iunie 1942, sârbătoarea SS. Apostoli Petru și Pavel, după masă la orele 6—9, a avut loc serbarea de fine de an școlar a extrașcolariilor din Sibiu, la Teatrul Municipiului din localitate. Programul foarte frumos și actual, s'a început cu *Imnul Regal* cântat de corul extrașcola-

rilor, după care urmează *cuvântarea Comandantului*, urmând apoi *coruri, recitări de poezii și jocuri naționale*. Poeziile recitate au fost de așa natură și atât de actuale, încât a stors lacrimi din belșug din ochii celor prezenți. S'a jucat *două piese de teatru*. 1. „La noi în sat” de Doamna Laura Vaian, 2. „Eroul” piesă dramatică de Doamna Olivia Lt. Colonel Niculiu. Tabloul: „Mama Româniea” a fost reprezentat foarte bine.

Bine de știut Banca Națională a României face cunoscut că s'a prelungit termenul de retragere din circulație a biletelor de 500 Lei, cu chipul fostului Rege Carol II, până la 15 August a. c. Deasemenea vor fi scoase din circulație, până la 30 Sept. c., biletele de 1000 (una mie) Lei de culoare cafenie închisă cari, privite în zare, prezintă pe cercul alb din mijloc, capul fostului Rege Carol II, fără să fie tipărită pe el icoana celor două țărânci cu sapa pe umăr.

Căile ferate din Luxemburg preluate de Reich. După cum e informat *Curierul Germano-Român* (23. VI. 1942), comandantul german civil din Luxemburg a dat o dispoziție, prin care întreaga rețea de căi ferate din acest ținut trece în sistemul căilor ferate germane, cu începere de la 1 Ianuarie 1941, adică retroactiv. Toate drepturile și datoriile căilor ferate din Luxemburg, începând de la această dată, vor fi lichidate de Reich. Deasemenea Germania preia toate rețelele de drum de fier particulare și înguste; conducerea va urma la fel ca în restul Germaniei.

Asociația Generală a Românilor Uniți (A. G. R. U.)

Convocare

În urma indicațiilor și aprobărilor primite de la I. I. P. P. Sfinții Tr. Frențiu, Episcop de Oradea și Administrator Apostolic de Alba-Iulia și Făgăraș și Episcop I. Bălan de Lugoj, am onoare a convoca la *Blaj* pe ziua de Duminecă, 2 August a. c., după masă la orele 4, *Ședința plenară* a Comitetului Central, având să discute problemele AGRU-lui pe lângă următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea ședinței și constituirea adunării.

2. Dare de seamă despre lucrările Comitetului de direcție, ale Biroului și ale Viceprezidentului.

3. Reorganizarea Biroului și a Comitetului de direcție.

4. Chestiunea Buletinului.

5. Pregătirea Congresului general.

6. Eventuale propuneri.

7! Inchiderea ședinței.

Prof. Al. Borza
vicepreședinte girant.

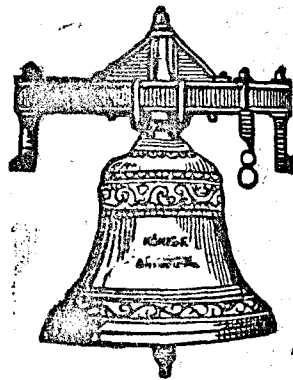
Observație: Această adunare este convocată în legătură cu comemorarea Mitropolitului Vancea, din prilejul împlinirii alor 50 ani dela moarte, când fruntașii Bisericii vor veni în număr mare la Blaj.

FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată
la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime din cel mai curat bronz pentru clopote, pelângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiate de hizițe și scaune de fier pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376

slovele mărunte. Când ajunse la sfârșitul scrisorii, avea impresia că e prada unui vis. Și pentru a se convinge că ceea ce citise e realitate și nu o beție a simțurilor, luă iarăși scrisoarea dela început. . .

...Da, micuța mea Eliz', n'am murit. Trăiesc, mai intens ca oricând... Într'un atac contra orașului Kerki, am fost greu rănit. O granată mi-a zdrobit brațul stâng. La primul post de ambulanță, unde am fost pansat provizoriu, mi s'a spus că brațul va trebui amputat. „Dumnezeu” însă, pe care n'am știut să-l prețuiesc în trecut, s'a milostivit! Te miri că vorbesc așa? Bazându-te pe trecut, nedumerirea ta e explicabilă. Dar vezi... sufletul meu a renăscut, din propria lui cenușă, ca pasărea „Pfonix”. Războiul și tot ce mi-a fost dat să văd în „raiul bolșevic”, m'a edificat complect. Dumnezeu nu este o „ficțiune”. El a existat în totdeauna și va exista în veci. Am văzut cu ochii mei bisericile distruse și pângărite de bolșevici. Credința în ființa Divinității însă a rămas neștirbită în sufletul poporului oropsit. De două decenii a fost lipsit de mângâierile pe cari numai biserica lui Hristos cel răstignit poate să le dea. Dar acum, după eliberarea de sub jugul bolșevismului ateist, icoanele sfinte au fost scoase la iveală. Am văzut cu ochii mei bărbați cu plete încăruntate și femei cu puterile sleite de bătrânețe, cum sărutau plângând și cu priviri extaziate, icoanele păstrate în pământ vreme de douăzeci de ani. Gestul lor m'a impresionat adânc, răscolindu-mi sufletul până în cele mai tainuite fibre. Da, scumpa mea Eliz', credința în Dumnezeu nu poate fi smulsă din

inimi prin terorism. Soldații plutonului meu, înainte de a porni la atac, își făceau semnul sfinte cruci și mulți din ei au murit, senini, ca martirii primelor veacuri creștine. Acești soldați de țărani simpli, mi-au dat mie, ofițerului titrat, o minunată lecție de creștinism. Știu că indiferentismul meu, în cele de ordin sufletesc, — nu vreau să spun „ateism”, căci simt oroare față de acest cuvânt, — și-a pricinuit multă mâhnire și multe lacrimi amare. Iartă-mă! În senzul strict al cuvântului, nu eram altceva decât un „dobitoc”. În sufletul meu însă s'a făcut lumină. Acuma cred, cu toată intensitatea sufletului meu. Fii mândră, soțioara mea cuminte și bună! Ai triumfat și tu, ca mama sfântului Augustin, a cărui viață am citit-o zilele acestea. Pocăința mea se datorește, fără 'ndoială, rugăciunilor tale fierbinți și stăruitoare. Îți mulțumesc! De patru săptămâni mă găsc într'un spital din Tiraspol. Brațul merge spre vindecare. Nu va mai trebui amputat. Chiar doctorii se miră de acest fenomen curios și inexplicabil pentru ei. Eu știu și înțeleg. Isus cel răstignit a săvârșit două minuni: Mi-a dăruit darul credinței și mi-a redat brațul. În spital avem un preot bun. O comoară de om. Mi-a pus la dispoziție câteva cărți și reviste teologice, pe cari le citesc cu multă plăcere. Firește, aceste cărți conțin și lucruri abstracte, pe cari eu nu pot să le înțeleg clar. Părintele însă imi dă explicații. Mi-a dăruit și o cârtică de rugăciuni. De când sunt în spital m'am mărturisit de două ori. Sufletul meu e purificat acum și mă simt ușor ca un fulg.

Scrisorile și telegramele tale le-am pri-

mit. Timp de patru săptămâni însă, cât am zăcut pe pat, din cauza temperaturii care nu ma slăbea de loc, n'am putut să-ți răspund. Temându-mă că brațul va trebui amputat, nu voiam să te mâhnesc. De acum însă am să-ți scriu mereu. Biroul meu împodobește-l, te rog, după gustul tău delicat și fin. Nu uita „crucefixul” și candela, care să ardă mereu la picioarele lui Hristos Părintelui Aurel dă-i zilnic o sumă de bani — cât crezi tu — pentru a împărți celor lipsiți. Știu că, din pricina brațului meu bolnav, voi fi lăsat la vatră, dacă nu definitiv, dar în tot cazul pentru un concediu mai lung. Am însă mângâierea că mi-am făcut și eu datoria în războiul nostru sfânt. Împreună cu alți camarazi, am fost decorat și eu.

De-acum nu mai doresc altceva decât copilul, a cărui viață ai simțit-o pulsând în sânul tău de „mamă”. Copilul meu! Băiat sau fetiță, ce va vrea Dumnezeu! Și cât de mulțumiți vom fi noi, în căsuța noastră, văzându-l cum crește, frumos și cuminte. În clipele lui de odihnă, de-asupra căpșorului cu păr buclat cum e și al tău, va arde mereu candela atârnată sub icoana blândului profet din Nazaret iar noi, mână 'n mână, îi vom străjui somnul liniștit, șoptind rugăciuni. Ce tablou minunat! Și cât de fericiți trebuie să se simtă aceia cari știu să-l prețuiască...

Eliz' nu putu să termine scrisoarea. Slovele mărunte se pierdură în pâcla lacrimilor calde ce i se prelingeau pe față. Apăsă scrisoarea pe piept, în dreptul inimei și, cu sufletul copleșit de fericire, se lăsă în genunchi ușor... lângă icoana Precuratei.

Sabin G. Truția